

Sarajevo, 09.04.2018. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
02.04.2018.- 06.04.2018.

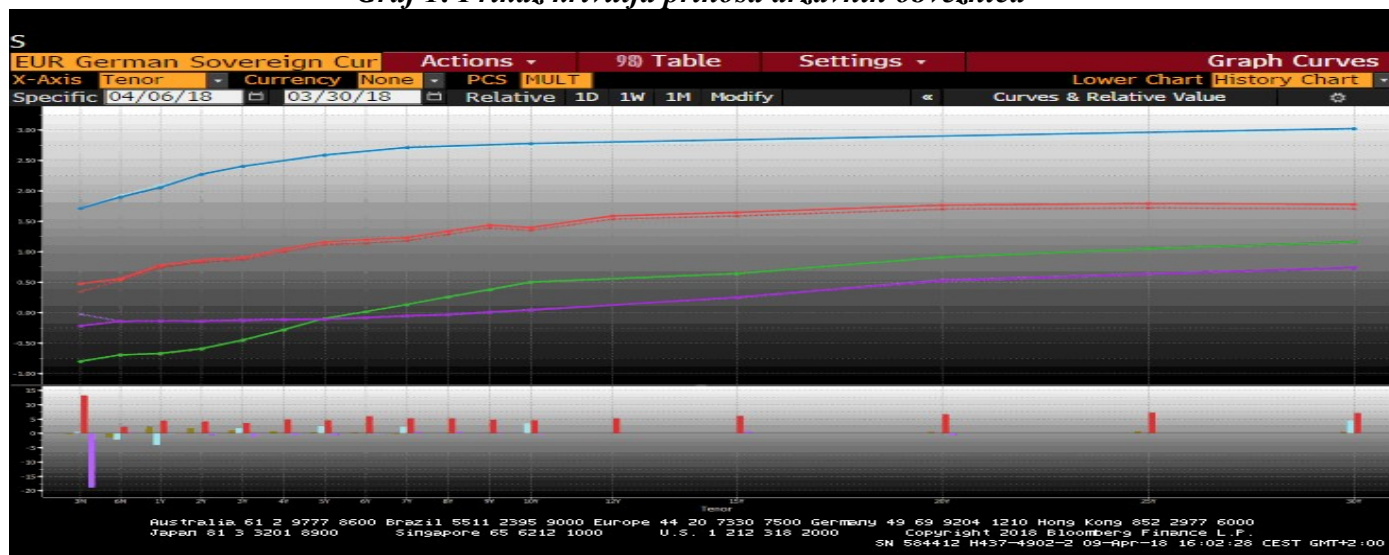
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	29.3.18		6.4.18		29.3.18		6.4.18		29.3.18		6.4.18		30.3.18		6.4.18	
2 godine	-0,60	-	-0,59	↗	2,27	-	2,27	➡	0,82	-	0,86	↗	-0,13	-	-0,14	↘
5 godina	-0,10	-	-0,10	➡	2,56	-	2,59	↗	1,11	-	1,16	↗	-0,10	-	-0,11	↘
10 godina	0,50	-	0,50	➡	2,74	-	2,77	↗	1,35	-	1,40	↗	0,05	-	0,05	➡

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	29.3.18	-	6.4.18	
3 mjeseca	-0,754	-	-0,749	↗
6 mjeseci	-0,684	-	-0,700	↘
1 godina	-0,646	-	-0,628	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 06.04.2018. godine (pune linije) i 30.03.2018¹. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone nisu zabilježili bitnije promjene u odnosu na prethodni tjedan. Rast prinosa je bio izražen kod italijanskih i španjolskih obveznica, osobito kod obveznica srednjeg roka dospelja.

Član IV ECB Coeure je krajem proteklog tjedna izjavio da zabrinutost zbog predloženih tarifa u SAD već utječe na rast troškova kreditiranja te negativno utječe na cijene dionica. Coeure je dodao da bi učinci trgovinskog rata na inflaciju mogli biti vidljivi u dugom roku, ali da očekivanja istog već sada negativno utječu na kreditore i investitore. Rezultati simulacije ECB-a koji podrazumijevaju tarifu od 10% na sav uvoz i izvoz iz SAD ukazuju na smanjenje globalne ekonomije za 1% u prvoj godini, dok bi SAD bile najviše pogođene, a eurozona bi bila manje pogođena. Coeure ovom prilikom nije dao bilo kakve jasne signale u vezi s monetarnom politikom ECB, ali je naglasio da bi trgovinski rat, koji se čini da investitori

¹ Za tržišta koja nisu radila 30.03. dani su podaci od 29.03.2018. godine.

očekuju, mogao negativno utjecati na gospodarski rast i zaposlenost, što su dva osnovna pokretača inflacije. Istodobno, Centralna banka Italije je zatražila od ECB da bude oprezna prilikom uvođenja manje stimulativne monetarne politike, upozoravajući na rizike naglog prestanka programa kvantitativnih olakšica ili oštrog rasta kamatnih stopa.

Istraživanje Markita je pokazalo da su kompanije širom eurozone poslovanje u prvom tromjesečju 2018. godine završile najslabijom ekspanzijom od početka 2017. godine, jer je kombinacija loših vremenskih uvjeta i jačanja EUR smanjila tražnju za novim porudžbinama. PMI kompozitni indeks u eurozoni je u ožujku prema finalnim podacima zabilježio najveći mjesečni pad u posljednjih šest godina.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	OŽUJAK	1,4%	1,4%	1,1%
2.	Temeljna stopa inflacije – EZ (prelim.)	OŽUJAK	1,1%	1,0%	1,0%
3.	Kompozitni PMI indeks – EZ	OŽUJAK	55,3	55,2	57,1
4.	PMI indeks građevinskog sektora – Njemačka	OŽUJAK	-	47,0	52,7
5.	Tvorničke porudžbine – Njemačka (G/G)	VELJAČA	6,5%	3,5%	8,6%
6.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	VELJAČA	4,4%	2,6%	6,3%
7.	Industrijska proizvodnja – Španjolska (G/G)	VELJAČA	3,0%	3,1%	0,7%
8.	Maloprodaja – EZ (G/G)	VELJAČA	2,2%	1,8%	1,5%
9.	Stopa nezaposlenosti – EZ	VELJAČA	8,5%	8,5%	8,6%
10.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	VELJAČA	-	6,4%	6,3%
11.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	VELJAČA	11,0%	10,9%	11,1%
12.	Promjena broja nezaposlenih – Španjolska (u '000)	OŽUJAK	-50,0	-47,7	-6,3
13.	Bilanca proračuna – Francuska (u milijardama EUR)	VELJAČA	-	-28,5	-10,8
14.	Bilanca proračuna – Italija (u milijardama EUR)	OŽUJAK	-	-20,9	-6,3
15.	Odnos deficita i GDP-a – Italija	IV tromjesečje	-	2,3%	2,6%

SAD

Protekli tjedan su obilježila izuzetno volatilna kretanja na američkim financijskim tržištima. Američki dionički indeksi su gotovo svakodnevno bilježili značajne dnevne promjene, koje su posljedice razvoja kritika koje je predsjednik SAD Trump uputio na račun kompanije Amazon, problema s kojima se suočava kompanija Tesla, ali prije svega, događaja u trgovinskim odnosima SAD i njihovog najvećeg trgovinskog partnera, Kine. Kina je tijekom prethodnog vikenda uvela tarife na uvoz određenih dobara iz SAD, a u srijedu je priopćeno da je taj spisak dodatno proširen. Međutim, ministar za trgovinu SAD Ross je tijekom istog dana priopćio da je započeo pregovore s predstavnicima Kine o njihovim trgovinskim odnosima. Sudionici na financijskim tržištima su zabrinuti zbog implikacija koje bi pogoršani odnosi između ove dvije zemlje mogli imati na njihova gospodarstva. Predsjednik Fed iz St. Luisa Bullard je izjavio da pogoršani trgovinski odnosi SAD i Kine povećavaju neizvjesnost očekivanja daljeg kretanja gospodarstva SAD, ali bi on prije izmjene prognoza sačekao rezultate pregovora američkih i kineskih vlasti o budućim trgovinskim odnosima. Dodao je da postoji vjerojatnoća da će trgovinski rat imati veoma nepovoljan utjecaj na gospodarstvo SAD, ali postoji i vjerojatnoća da se postigne bolji dogovor od onog koji je sada u primjeni, te upozorio da povećana neizvjesnost može da utječe na smanjenje prinosa.

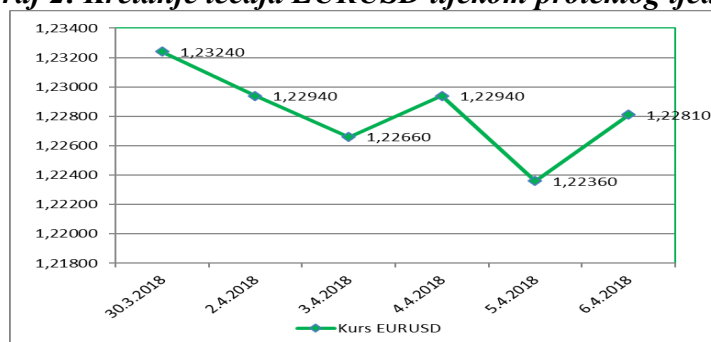
Tijekom prošlog tjedna objavljena je informacija o tome da je aktualni predsjednik Fed iz San Franciska John Williams izabran za funkciju predsjednika Fed iz Njujorka, što je pozicija koja nosi stalno pravo glasa na sastancima FOMC-a. On će ovu funkciju od aktualnog predsjednika Williama Dudleya preuzeti 17.06.2018. godine.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	OŽUJAK	4,0%	4,1%	4,1%
2.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru	OŽUJAK	185.000	103.000	326.000
3.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru	OŽUJAK	188.000	102.000	320.000
4.	Promjena broja zaposlenih u prerađivačkom sektoru	OŽUJAK	22.000	22.000	32.000
5.	Zarade zaposlenih po jednom radnom satu (G/G)	OŽUJAK	2,7%	2,7%	2,6%
6.	ISM indeks prerađivačkog sektora	OŽUJAK	59,6	59,3	60,8
7.	PMI indeks prerađivačkog sektora	OŽUJAK	55,7	55,6	55,9
8.	ISM indeks uslužnog sektora	OŽUJAK	59,0	58,8	59,5
9.	PMI indeks uslužnog sektora	OŽUJAK	54,2	54,0	55,9
10.	Tvorničke porudžbine (M/M)	VELJAČA	1,7%	1,2%	-1,4%
11.	Porudžbine trajnih dobara (M/M)	VELJAČA	-	3,0%	-3,6%
12.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	31.OŽUJKA	225.000	242.000	218.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURUSD smanjen s razine od 1,2324 na razinu od 1,2281, što na tjednoj razini predstavlja smanjenje od 0,35%.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tržišni analitičari očekuju da bi BoE mogla povećati referentnu kamatnu stopu već u maju, što pomaže da GBP održi svoju snagu i zabilježi bolje performanse u odnosu na većinu drugih glavnih trgovinskih valuta, iako neki tržišni sudionici izražavaju skepticizam oko moguće restriktivnije politike pod utjecajem dugotrajnih ekonomskih neizvjesnosti.

Poslovanje kompanija u Velikoj Britaniji je tijekom prvog tromjesečja usporeno, na što ukazuju pokazatelji PMI. Pad ovih pokazatelja iz Markita sugerira da je ekonomija Velike Britanije u ovom razdoblju zabilježila tromjesečni rast blago ispod 0,30%, što je manje od ionako skromnog rasta od 0,40%, koliko je zabilježeno u četvrtom tromjesečju 2017. godine. Ekonomista iz Markita Williamson je izjavio da ekonomija Velike Britanije bilježi najslabije poslovne aktivnosti od Brexita, što je rezultat snažnih snježnih oborina koje su zabilježene u ovoj godini.

Prošlog mjeseca je iz BoE priopćeno da je vjerojatno da će snježne oborine uzrokovati usporenje ekonomskog rasta na 0,3% tijekom prvog tromjesečja, ali će ipak biti potrebno nastaviti s restriktivnijom monetarnom politikom kako bi se inflacija vratila na ciljanu razinu od 2%.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI prerađivački sektor	OŽUJAK	54,7	55,1	55,0
2.	Indeks cijena u prodavaonicama	OŽUJAK	-	-1,0%	-0,8%
3.	PMI građevinski sektor	OŽUJAK	51,0	47,0	51,4
4.	PMI uslužni sektor	OŽUJAK	54,0	51,7	54,5
5.	PMI kompozitni indeks	OŽUJAK	54,0	52,5	54,5

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,87909 na razinu od 0,87144, dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,4015 na razinu od 1,4092.

JAPAN

Guverner BoJ Kuroda je izjavio da će BoJ razmotriti komunikaciju s tržištem vezano za izlaznu strategiju iz trenutačnog programa kvantitativnih olakšica u momentu kada dođe vrijeme za to, ali ne sada. Kuroda je ovom prilikom istaknuo da će se razmotriti pojašnjenje detalja napuštanja ove politike u momentu kada za to dođe vrijeme, uzimajući u obzir potencijalne utjecaje na tržište te dodao da bi preuranjeni razgovori o izlaznoj strategiji mogli zbuniti tržište zbog toga što bi izlazna strategija mogla varirati u ovisnosti o ekonomskim i cjenovnim uvjetima.

Iz BoJ su procijenili da je ekonomski output tijekom četvrtog tromjesečja 2017. godine premašio puni kapacitet u najvećem obujmu u posljednjoj deceniji, što je pozitivan znak za BoJ koja traga za načinima ubrzanja inflacije ka ciljanoj razini od 2%. Pozitivan jaz se javlja u slučaju kada stvarni output prevazilazi puni kapacitet ekonomije jer tvornice i zaposleni rade iznad najučinkovitije razine s ciljem da odgovore na jačanje tražnje. Rast pozitivnog jaza pokazuje da se inflatorni pristici izgrađuju i kao takav je važan pokazatelj za središnju banku. Jaz u outputu Japana, koji predstavlja razliku između aktualnog i potencijalnog outputa u ekonomiji, je tijekom četvrtog tromjesečja 2017. godine bio pozitivan i iznosio 1,50% te je peto tromjesečje zaredom ostao u pozitivnom teritoriju. U tromjesečju ranije ovaj podatak je iznosio 1,14%, što zajedno sa sadašnjim podatkom ukazuje na to da ekonomija održava zamah potreban za ubrzanje inflacije ka 2%. Bivši zvaničnik BoJ Hayakawa je izjavio da očekuje da će BoJ povećati ciljanu razinu prinosa u ovoj godini, ističući da inflacija jača brže nego što se očekivalo. Prema njegovom mišljenju, BoJ će prilagoditi ciljanu razinu desetogodišnjih prinosa u momentu kada temljena inflacija bude povećana na sadašnjih 0,50% na 1%.

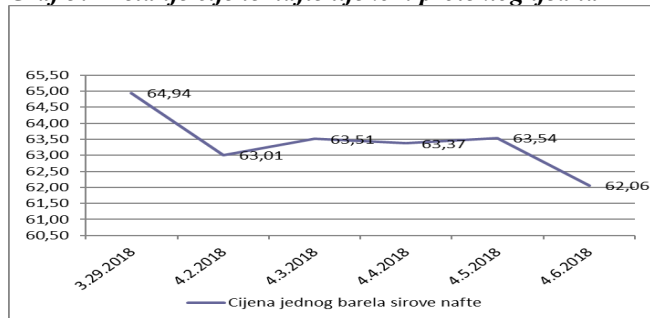
Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Povjerenje velikih kompanija prerađ. sektora I tromjesečje	25	24	26
2.	Povjerenje malih kompanija prerađ. sektora I tromjesečje	14	15	15
3.	PMI prerađivačkog sektora F OŽUJAK	-	53,1	53,2
4.	Monetarna baza (G/G) OŽUJAK	-	9,1%	9,4%
5.	PMI kompozitni indeks OŽUJAK	-	51,3	52,2
6.	Zvanične pričuve (u mlrd USD) OŽUJAK	-	1.268,3	1.261,7
7.	Vodeći indeksi P VELJAČA	105,5	105,8	105,6
8.	Koicidirajući indeks P VELJAČA	116,1	115,6	114,9

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURJPY zabilježio rast s 130,97 na razinu od 131,32. JPY je blago deprecirao u odnosu na USD te je tečaj USDJPY zabilježio rast s razine od 106,28 na razinu od 106,93.

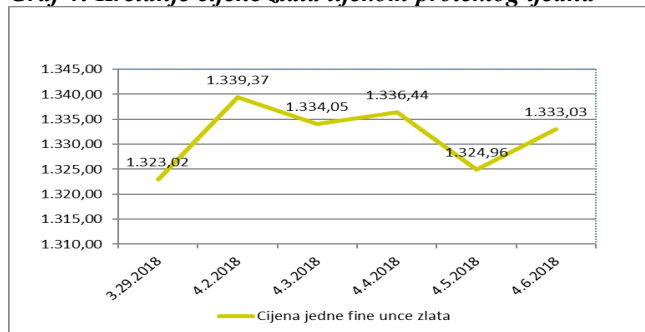
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 64,94 USD (52,84 EUR). Tijekom trgovanja prvog radnog dana prethodnog tjedna cijena nafte je zabilježila značajno smanjenje nakon što je Saudijska Arabija najavila da će smanjiti cijene ovog energenta za azijske kupce. Istog dana je objavljena i informacija o tome da je Rusija povećala obujam proizvodnje nafte. U utorak je zabilježeno povećanje cijene nafte, međutim, već u srijedu je cijena ponovo smanjena, usprkos objavljivanju informacija o tome da su američke zalihe sirove nafte smanjene za 4,6 milijuna barela. Ovo smanjenje nije bilo u skladu s očekivanim povećanjem za 1,4 milijuna barela. Ipak, značajno smanjenje američkih zaliha nafte je rezultat povećane tražnje rafinerija koje prerađuju ovaj energent. Sudionici na tržištu nafte su veoma oprezni zbog aktualnog pogoršanja trgovinskih odnosa SAD i Kine, odnosno zbog implikacija koje bi „trgovinski rat“ mogao imati na ova dva gospodarstva, koja su dva najveća svjetska potrošača nafte. Na kraju trgovanja u petak, nakon što je predsjednik SAD Trump zaprijetio uvođenjem novih tarifa Kini, cijena jednog barela sirove nafte je smanjena na 62,06 USD (50,53 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.323,02 USD (1.076,41 EUR). Zabrinutost investitora zbog pooštrenja uvjeta trgovine između SAD i Kine, nakon što je Kina tijekom prethodnog vikenda objavila da uvodi tarife na uvoz dobara iz SAD, je tijekom trgovanja u ponedjeljak utjecala na snažan rast cijene zlata. Međutim, već u utorak je povećana tražnja za rizičnijom financijskom aktivom, o čemu svjedoči snažan rast vrijednosti američkih dioničkih indeksa (Dow Jones je povećan za 1,65%), utjecala na smanjenje cijene zlata. Cijena zlata je tijekom trgovanja u srijedu zabilježila rast do razine od 1.348,30 USD pod utjecajem najave kineskih vlasti da će uvesti dodatne tarife na uvoz dobara iz SAD. Istog dana je američki ministar za trgovinu Ross izjavio da je započeo pregovore s kineskim predstavnicima o trgovini, što je do kraja trgovanja značajno ublažilo rast cijene ovog plemenitog metala. Cijena zlata je na kraju tjedna povećana usljed retorike u vezi s trgovinskim ratom, kao i zbog slabih podataka koji su objavljeni za tržište rada SAD. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.333,03 USD (1.085,44 EUR), što na tjednoj razini predstavlja rast od 10,01 USD.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.